

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Griju Victor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Sauleac Vadim XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.12.2020 - 29.04.2021;

Instanța de apel: 10.06.2021 - 17.05.2022;

Instanța de recurs: 27.07.2022 - 26.10.2022;

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 29 aprilie 2021, Sauleac Vadim a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(3) lit. a); 172 alin.(3) lit. a¹) și 173 Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art.171 alin.(3) lit. a) Cod penal – detenție pe viață;
- în baza art.172 alin.(3) lit. a¹) Cod penal – detenție pe viață;
- în baza art.173 Cod penal – 3 ani închisoare.

Conform art.84 alin.(5) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit lui Sauleac Vadim, pedeapsa definitivă, sub formă de detențiune pe viață, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Sauleac Vadim în beneficiul statului suma de 15 300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că:

Sauleac Vadim, având la educație și întreținere fiicele sale minore Sauleac Anastasia, anul nașterii XXXXX și Sauleac Neli anul nașterii XXXXX, acționând

cu intenție directă, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, în perioada lunii septembrie 2018, folosindu-se de vârsta fragedă a fiicei sale Sauleac Anastasia, despre care știa cu certitudine faptul că are vârsta de doar 14 ani și de imposibilitatea acesteia de a se apăra, a ademenit-o pe ultima într-o pădure și prin constrângere psihică a întreținut cu ea un raport sexual forțat.

Continuând acțiunile sale criminale, începând cu luna septembrie 2018 și până în luna martie 2020, aflându-se la domiciliul său situat în XXXXX , sistematic, o forța pe fiica sa minoră Sauleac Anastasia, la întreținerea rapoartelor sexuale nedorite, în timp ce se aflau singuri la domiciliu pe timp de noapte, când fiica mai mică Sauleac Neli dormea.

Tot el, în perioada de timp septembrie 2018 - martie 2020, având la educație, îngrijire și întreținere pe fiica sa minoră Sauleac Anastasia, acționând cu intenție directă, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, în perioada lunii septembrie 2018, folosindu-se de vârsta fragedă a fiicei sale Sauleac Anastasia, despre care știa cu certitudine faptul că are vârsta de doar 14 ani și de imposibilitatea acesteia de a se apăra și-a satisfăcut pofta sexuală cu Sauleac Anastasia, în formă perversă (prin introducerea membrului viril în cavitatea bucală).

Tot el, în luna ianuarie a anului 2020, aflându-se la domiciliul său în XXXXX, acționând cu intenție directă, urmărind scopul de a o determina pe fiica sa minoră Sauleac Neli, anul nașterii 2007, la acțiuni cu caracter sexual nedorit, prin constrângere fizică și psihică, manifestând un comportament fizic non-verbal, exprimat prin atingeri în zone intime ale corpului, i-a lezat astfel demnitatea fiicei sale minore, creând o atmosferă neplăcută, umilitoare și insultătoare

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Sauleac Vadim a săvârșit:

- *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșită cu bună știință asupra unui minor, membru al familiei, săvârșit asupra persoanei care se afla în grija, sub ocrotirea, protecția și educarea făptuitorului*, infracțiune prevăzută de art.171 alin.(3) lit. a) Cod penal;

- *acțiuni violente cu caracter sexual adică exprimate prin satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau tratamentul făptuitorului*, infracțiune prevăzută de art.172 alin.(3) lit. a¹) Cod penal;

- *hărțuirea sexuală, adică manifestarea unui comportament fizic sau nonverbal, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, umilitoare sau insultătoare cu scopul de a determina o persoană la raporturi sexuale ori la alte acțiuni cu caracter sexual nedorite, săvârșite prin constrângere*, infracțiune prevăzută de art.173 Cod penal.

2. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apeluri de către:

2.1 Avocatul Raducan Irina în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței,

pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, invocând că, în timpul cercetării judecătorești nu au fost prezentate careva probe exacte ce ar dovedi vinovăția inculpatului la săvârșirea infracțiunii imputate, învinuirea adusă fiind bazată doar pe presupuneri; acuzarea a prezentat evenimentele din perioada 2018-2020, doar din declarațiile minorei Sauleac Anastasia, care este foarte fragilă, ușor de manipulat și din considerentele că tatăl era mai exigent cu ele, nu le permitea să plece noaptea de acasă, s-a creat o impresie că e mai mult o răzbunare; concluziile acuzării la capitolul individualizării pedepsei solicitate inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriu administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale; în cauza dată au fost administrate insuficiente probe, care denotă caracterul infracțional al faptei comise, acestea negăsind-u-și confirmare prin declarațiile părților vătămate care foarte vag și-au expus mărturiile, precum și prin probele scrise, anexate la materialele cauzei penale; nu a fost constatat că în careva acțiuni ale lui Sauleac Vădim se regăsește componenta de infracțiune prevăzută de art.art.171 alin.(3) lit. a), 172 alin.(3) lit. a¹) și 173 Cod penal, a cărei latură subiectivă se caracterizează prin vinovăție sub forma intenției directe.

2.2 Inculpatul, solicitând casarea sentinței, invocând că, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, i-au fost încălcate drepturile prin faptul că nu a fost audiat, nu au fost audiați martorii, precum și nu au fost prezentate probe veridice în confirmarea învinuiri aduse.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 mai 2022:

S-au admis apelurile declarate inclusiv și din alte motive, s-a casat sentința, rejudecată cauza și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Sauleac Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) lit. b), b²); 172 alin.(2) lit. b), b²); 173 Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art.171 alin.(2) lit. b), b²) Cod penal – 8 ani închisoare;
- în baza art.172 alin.(2) lit. b), b²) Cod penal – 8 ani închisoare;
- în baza art.173 Cod penal – 3 ani închisoare.

Conform prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial de infracțiuni, i s-a stabilit lui Sauleac Vadim pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului suma de 15 300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

S-a admis parțial plângerea inculpatului depusă împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, inculpatul Sauleac Vadim s-a deținut în perioada cuprinsă între 26.05.2020 - 05.10.2020, 02.11.2020-29.04.2021 adică 310 zile în

Penitenciarul nr.11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, s-a dispus reducerea pedepsei inculpatului Sauleac Vadim cu 620 zile, pentru perioada de 310 zile, perioadă în care s-a aflat în calitate de prevenit în Penitenciarul - 11 Bălți în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest. Termenul pedepsei numite lui Sauleac Vadim Iacob sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, s-a redus cu 620 zile.

Plângerea inculpatului Sauleac Vadim referitoare la condițiile de detenție în baza art.473² Cod de procedură penală, care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, ce afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, s-a lăsat fără soluționare, explicând petentului că este în drept să se adreseze la judecătorul de instrucție din instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se va deține.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prin Ordonanța din 08 februarie 2022, procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, a înaintat ordonanța de modificare a învinuirii în instanța de apel dispunând *„punerea sub învinuire a lui Sauleac Vadim, care, având la educație și întreținere fiicele sale minore Sauleac Anastasia, XXXXX, și Sauleac Neli, XXXXX, acționând cu intenție directă, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, în perioada lunii septembrie 2018, folosindu-se de vârsta fragedă a fiicei sale Sauleac Anastasia XXXXX, despre care știa cu certitudine faptul că are vârsta de doar 14 ani și de imposibilitatea acesteia de a se apăra, a ademenit-o pe ultima într-o pădure și prin constrângere psihică a întreținut cu ea un raport sexual forțat (în formă normală). Continuând acțiunile sale criminale, începând cu luna septembrie 2018 și până în luna martie 2020, aflându-se la domiciliul său situat în XXXXX, sistematic, o forța pe fiica sa minoră Sauleac Anastasia, la întreținerea rapoartelor sexuale nedorite, în timp ce se aflau singuri la domiciliu sau pe timp de noapte când fiica mai mică Sauleac Neli dormea.*

Prin acțiunile sale intenționate, Sauleac Vădim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.171 alin.(2) lit. b), b²) Cod penal - violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângeri fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșită cu bună-știință asupra unui minor, membru de familie.

Tot el, în perioada de timp septembrie 2018 - martie 2020, având-o la educație, îngrijire și întreținere pe fiica sa minoră Sauleac Anastasia, acționând cu intenție directă, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, în perioada lunii septembrie 2018, folosindu-se de vârsta fragedă a fiicei sale Sauleac Anastasia XXXXX, despre care știa cu certitudine faptul că are vârsta de doar 14 ani și de imposibilitatea acesteia de a se apăra și-a satisfăcut pofta sexuală cu Sauleac

Anastasia, în formă perversă (prin introducerea membrului viril în cavitatea bucală).

Prin acțiunile sale intenționate, Sauleac Vadim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.172 alin.(2) lit. b), b²) Cod penal - acțiuni violente cu caracter sexual adică exprimate prin satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite cu bună-știință asupra unui minor, membru de familie.

Tot el, în luna ianuarie a anului 2020, aflându-se la domiciliul său în XXXXX, acționând cu intenție directă, urmărind scopul de a o determina pe fiica sa minoră Sauleac Neli, XXXXX la acțiuni cu caracter sexual nedorit, prin constrângere fizică și psihică, manifestând un comportament fizic non-verbal, exprimat prin atingeri în zone intime ale corpului, i-a lezat astfel demnitatea fiicei sale minore, creând o atmosferă neplăcută, umilitoare și insultătoare.

Prin acțiunile sale intenționate, Sauleac Vadim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.173 Cod penal - hârțuirea sexuală, adică manifestarea unui comportament fizic sau nonverbal, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, umilitoare sau insultătoare cu scopul de a determina o persoană la raporturi sexuale, ori la alte acțiuni cu caracter sexual nedorite, săvârșite prin constrângere.”

Instanța de apel a constatat că, Sauleac Vadim, având la educație și întreținere fiicele sale minore Sauleac Anastasia, XXXXX și Sauleac Neli, XXXXX, acționând cu intenție directă, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, în perioada lunii septembrie 2018, folosindu-se de vârsta fragedă a fiicei sale Sauleac Anastasia XXXXX, despre care știa cu certitudine faptul că are vârsta de doar 14 ani și de imposibilitatea acesteia de a se apăra, a ademenit-o pe ultima într-o pădure și prin constrângere psihică a întreținut cu ea un raport sexual forțat (în formă normală).

Continuându-și acțiunile sale criminale, începând cu luna septembrie 2018 și până în luna martie 2020, aflându-se la domiciliul său situat în XXXXX, sistematic, o forța pe fiica sa minoră Sauleac Anastasia, la întreținerea rapoartelor sexuale nedorite, în timp ce se aflau singuri la domiciliu sau pe timp de noapte când fiica mai mică Sauleac Neli dormea.

Prin acțiunile sale intenționate, Sauleac Vădim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.171 alin.(2) lit. b), b²) Cod penal - violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșită cu bună-știință asupra unui minor, membru de familie.

Tot el, în perioada de timp septembrie 2018 - martie 2020, având-o la educație, îngrijire și întreținere pe fiica sa minoră Sauleac Anastasia, acționând cu intenție directă, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, în perioada lunii septembrie 2018, folosindu-se de vârsta fragedă a fiicei sale Sauleac Anastasia XXXXX, despre care știa cu certitudine faptul că are vârsta de doar 14 ani și de imposibilitatea

acesteia de a se apăra, și-a satisfăcut pofta sexuală cu Sauleac Anastasia, în formă perversă (prin introducerea membrului viril în cavitatea bucală).

Prin acțiunile sale intenționate, Sauleac Vădim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.172 alin.(2) lit. b), b²) Cod penal - *acțiuni violente cu caracter sexual adică exprimate prin satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite cu bună-știință asupra unui minor, membru de familie.*

Tot el, în luna ianuarie a anului 2020, aflându-se la domiciliul său în XXXXX, acționând cu intenție directă, urmărind scopul de a o determina pe fiica sa minoră Sauleac Neli, XXXXX la acțiuni cu caracter sexual nedorit, prin constrângere fizică și psihică, manifestând un comportament fizic non-verbal, exprimat prin atingeri în zone intime ale corpului, i-a lezat astfel demnitatea fiicei sale minore, creând o atmosferă neplăcută, umilitoare și insultătoare.

Prin acțiunile sale intenționate, Sauleac Vadim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.173 Cod penal - *hârțuirea sexuală, adică manifestarea unui comportament fizic sau nonverbal, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, umilitoare sau insultătoare cu scopul de a determina o persoană la raporturi sexuale, ori la alte acțiuni cu caracter sexual nedorite, săvârșite prin constrângere.*

Instanța de apel a menționat că, vina inculpatului Sauleac Vadim de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin. (2) lit. b), b²); 172 alin.(2) lit. b), b²) și 173 Cod penal, este dovedită în baza recunoașterii vinei de însăși inculpatul Sauleac Vadim, în cadrul audierii în instanța de apel, prin declarațiile părții vătămate Sauleac Anastasia, declarațiile martorilor, cât și prin documentele și procesele verbale ale acțiunilor procesuale.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Griju Victor în numele inculpatului, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, invocând:

- instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele prezentei cauze și a emis o decizie contrară prevederilor legale, aplicând o pedeapsă prea aspră în raport cu acțiunile săvârșite, încadrând fapta săvârșită într-un temei juridic greșit.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel, motivând prin faptul că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a emis o decizie corectă și motivată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de

procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul a invocat ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal conchide că, motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu s-a confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal constată că, la examinarea cauzei, instanța de apel a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, întemeind corect soluția, prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) lit. b), b²); 172 alin.(2) lit. b), b²) și 173 Cod penal, în baza probelor verificate și apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, conform cerințelor art.414 Cod de procedură penală, iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și în partea contestată de avocat în prezentul recurs, din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în decizia contestată.

Cu referire alegațiile recurentului precum că pedeapsa este prea aspră în raport cu acțiunile săvârșite, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate aceste critici și acestea reprezintă opinia subiectivă a recurentului, or, instanța de apel în decizie și-a argumentat detaliat soluția în partea individualizării pedepsei definitive și modului de executare a acesteia.

Mai mult, Colegiul penal statuează că, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În acest sens, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul

penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezenta erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Grijuc Victor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Sauleac Vadim XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 octombrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie